

Bekendtgørelse af Lov om arbejdsretten.

Herved bekendtgøres lov nr. 536 af 4. oktober 1919 om Den faste voldgiftsret med de ændringer som følger af lov nr. 135 af 2. maj 1934, lov nr. 88 af 15. marts 1939, lov nr. 64 af 25. marts 1961 og lov nr. 60 af 4. marts 1964.

§ 1. Arbejdsretten består af 6 ordinære dommere og 16 suppleanter, en formand, 3 næstformænd samt en sekretær.

Stk. 2. Så længe Dansk Arbejdsgiverforening og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger på den ene side og Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund på den anden side i overvejende grad repræsenterer landets ved industri, håndværk, transport, jordarbejde samt landbrug og skovbrug beskæftigede organiserede arbejdsgivere og arbejdere, vælger disse foreninger de ordinære medlemmer og suppleanter således: Dansk Arbejdsgiverforening vælger 3 af de ordinære medlemmer og 6 suppleanter. Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger vælger 2 suppleanter, og Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund vælger 3 af de ordinære medlemmer og 8 suppleanter. Er det nævnte repræsentationsforhold ikke længere til stede for en af de pågældende foreningers vedkommende, bliver forslag til ændring i valgmanen efter forhandling mellem foreningerne af disse at indsende til arbejdsministeriet, som da gør skridt til at søge loven ændret.

Stk. 3. Valget, som gælder for 2 år, regnet fra en 1. november, foregår hvert 2. år i oktober måned, og resultatet skal straks meddeles rettens sekretær, der hvert år indkalder de valgte ordinære medlemmer — eventuelt ved tilkaldelse af suppleanter — til valg af formand og næstformænd for det følgende kalenderår, hvilket valg, der sker ved stemmeflerhed, skal foregå før den 1. december.

Stk. 4. Kommer valget af formand — eller næstformænd — ikke i stand inden for den

fastsatte frist, gør sekretæren indstilling til præsidenten i højesteret, der i forening med præsidenterne for de øvrige københavnske kollegiale retter foretager valget blandt disse retters juridiske medlemmer.

Stk. 5. Kommer noget af de øvrige i denne paragraf omtalte valg ikke i fuldgyldig stand inden den for samme fastsatte frist, gør sekretæren derom indstilling til arbejdsministeriet, der med behørigt hensyn til en ligelig repræsentation inden for retter af arbejdsgiver- og arbejder-interesser erstatter det manglende valg ved udnævnelse.

Stk. 6. Rettens sekretær udnævnes af arbejdsministeriet efter rettens indstilling. I sekretærens forfald beskikkes en stedfortræder midlertidig af rettens formand, men for længere tid end en måned efter rettens indstilling af arbejdsministeriet.

Stk. 7. Rettens sekretær indkalder til retsmøderne de ordinære dommere eller, efter den rækkefølge han forud med disse har aftalt, suppleanterne.

§ 2. De ordinære medlemmer og suppleanter må have indfødsret, være myndige, have et uplettet rygte og ikke være ude af rådighed over deres bo. Formanden, næstformændene samt et af de fra hver side valgte 3 ordinære medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter må opfylde lovens betingelser for beskikkelse til fast dommer i en ordinær ret.

Stk. 2. De juridiske medlemmer af kollegiale retter i København — afset fra disses formænd — er pligtige at modtage valg til formands- og næstformandsstillingerne. Denne pligt gælder dog ikke, når vedkommende i 3 år har beklædt stillingen.

Stk. 3. Viser arbejdet som formand eller næstformand ved arbejdsretten sig at være så omfattende, at det hindrer et til denne stilling valgt medlem af de nævnte retter i at varetage de ham som sådan påhvilende embedspligter, bliver den fornødne arbejdskraft for retterne at tilvejebringe.

§ 3. Honorar for formand, næstformænd og sekretær samt diæter for rettens medlemmer udredes ligesom rettens kontorudgifter, for så vidt de ikke dækkes gennem de ved rettens afgørelser pålagte sagsomkostninger, af staten gennem bevilling på finansloven.

§ 4. A. For arbejdsretten indbringes spørgsmål om overtrædelse af den mellem „Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening“ og „De samvirkende Fagforbund i Danmark“ bestående overenskomst af 5. september 1899 eller af den af hovedorganisationerne vedtagne hovedaftale af 18. november 1960, når denne er trådt i kraft.

B. Endvidere skal i følgende tilfælde overtrædelser af overenskomster mellem en arbejderorganisation på den ene side og enten en arbejdsgiverorganisation eller en enkeltvirksomhed (enkeltmand, firma, aktieselskab) på den anden side, for så vidt vedkommende overenskomst ikke indeholder bestemmelser i modsat retning, kunne indklages for arbejdsretten efter nedennævnte regler og med de i § 5 nævnte følger:

- 1) Når en arbejdsgiverorganisation gør sig skyldig i et forhold, hvorved en overenskomst med en arbejderorganisation krænkes,
- 2) når et eller flere medlemmer af en arbejdsgiverorganisation i strid med en af organisationen indgået overenskomst foretager noget, hvorved den vedkommende arbejderorganisation eller dennes enkelte medlemmers ret efter overenskomsten krænkes,
- 3) eller omvendt når en arbejderorganisation gør sig skyldig i et forhold, eller medlemmer af en sådan i fællesskab foretager noget, hvorved en overenskomst med en arbejdsgiverorganisation krænkes,

kan den organisation, hvis ret eller hvis medlemmers ret er krænket, påklage dette forhold ved at indklage den

pågældende modstående organisation for arbejdsretten.

- 4) Når en enkeltvirksomhed har sluttet overenskomst med en arbejderorganisation, kan organisationen og enkeltvirksomheden indklage hinanden for arbejdsretten for lignende overtrædelser som de under 1-3 nævnte.
- 5) Når en arbejdsgiverorganisation eller medlemmer af samme, henholdsvis en enkeltvirksomhed, varsler lockout over for en arbejderorganisation eller medlemmer af samme, og den arbejderorganisation, mod hvis medlemmer den bebudede lockout er rettet, vil gøre gældende, at lockouten eller det uopfyldte krav, hvorpå den erklæres, er i strid med indgåede overenskomster, og ved anbefalet brev inden 5 dage over for den organisation, der selv eller hvis medlemmer har bebudet arbejdsstandsningen — henholdsvis over for den enkeltvirksomhed, der har bebudet arbejdsstandsningen — har protesteret mod lockoutens lovlighed, kan enhver af parterne inddrage spørgsmålet om lockoutens lovlighed for arbejdsretten.
Efter tilsvarende regler kan også spørgsmålet om lovligheden af en strejke, der af en arbejderorganisation eller medlemmer af samme varsles over for en arbejdsgiverorganisation eller medlemmer af en sådan eller over for en enkeltvirksomhed, af enhver af parterne indbringes for arbejdsretten.
- 6) Når en arbejdsgiverorganisation eller medlemmer af samme, henholdsvis en enkeltvirksomhed, iværksætter eller fortsætter lockout over for en arbejderorganisation eller medlemmer af samme, kan sidstnævnte organisation, når den formener, at lockouten i og for sig eller det uopfyldte krav, hvorpå den erklæres, er i strid med bestående overenskomster, lovlig afsagte voldgiftskendelser eller en af arbejdsretten afsagt dom, sagsøge arbejdsgiverorganisationen, henholdsvis enkeltvirksomheden, for arbejdsretten.
- 7) Når en arbejderorganisation eller medlemmer af samme på lignende måde i strid med bestående overenskomster, voldgiftskendelser eller arbejdsrettens dom iværksætter eller fortsætter strejke over for en arbejdsgiverorganisation eller

medlemmer af samme, henholdsvis over for en enkeltvirksomhed, kan arbejdsgiverorganisationen, henholdsvis enkeltvirksomheden, sagsøge arbejderorganisationen for arbejdsretten.

C. Også andre tvistepunkter mellem arbejdsgivere og arbejdere kan, når arbejdsretten med en majoritet af mindst 5 billiger det, indbringes for samme, når der mellem en arbejdsgiver- og arbejderorganisation eller mellem en enkeltvirksomhed og en arbejderorganisation derom er truffet en almindelig eller for det enkelte tilfælde speciel aftale.

D. For så vidt en af de ovennævnte organisationer eller enkeltvirksomheder er medlem af en mere omfattende organisation, skal søgsmålet anlægges af og mod den mere omfattende organisation, der hænder dom og lider dom på sagsøgerens og sagsøgte vegne.

§ 5. A. 1. I de i § 4 B. nr. 1-4 nævnte tilfælde afgør arbejdsretten, hvorvidt det påklagede forhold er i strid med indgåede overenskomster, og hvorvidt den påklagede beslutning som overenskomststridig er ugyldig, og kan den eller de for det påklagede forhold ansvarlige ikendes en bod, der, såfremt skade er sket, skal tilfalde den skadelidende og i andre tilfælde tilfalde sagsøgeren.

Består overenskomstrænkelsen i undladelse af at betale et skyldigt pengebeløb, kan dommen i stedet for bod gå ud på betaling af beløbet.

Når ikke andet forud er vedtaget, kan der kun pålægges organisationen som sådan retligt ansvar, når den har gjort sig delagtig i det påklagede forhold.

2. Hvis skade er lidt, beregnes boden under behørigt hensyn til, i hvilken grad overtrædelsen har været undskyldelig fra overtræderens side, efter den skete skades størrelse. Ligesom boden i øvrigt under særlig formildende omstændigheder ganske kan bortfalde, skal boden for en ulovlig arbejdsstandsning bortfalde, når overenskomststridig adfærd fra dens side, mod hvem arbejdsstandsningen er rettet, skønnes at have givet rimelig grund til arbejdsstandsningen.

3. Som særlig skærpende omstændighed skal det anses, at overtræderen har nægtet at lade sagen afgøre ved voldgift, skønt

efter overenskomst pligtig hertil, eller har handlet i strid med lovlig afsagt voldgiftskendelse eller en af arbejdsretten afsagt dom.

4. I de under § 4 B. nr. 6 og 7 nævnte tilfælde kan den eller de for det påklagede forhold ansvarlige ikendes en bod efter de i denne paragrafs 1. til 3. stykke givne regler. Hvis der i de heromhandlede tilfælde bliver spørgsmål om dels at erklære en påbegyndt arbejdsstandsning for ulovlig, dels at ikende bod, kan arbejdsretten, når det sidste spørgsmål kræver længere tids undersøgelse, foreløbig afgøre det første spørgsmål.

Når ikke andet forud er vedtaget, kan der kun pålægges organisationen som sådan retligt ansvar, når den har gjort sig delagtig i den påklagede arbejdsstandsning iværksættelse eller fortsættelse, eller den pågældende konflikt vedrører forståelsen af en foreliggende priskurant med almindelige bestemmelser eller en almindelig mellem organisationerne bestående overenskomst.

5. Efter de i denne paragraf givne regler kan bod også pålægges i de sager, der anlægges for arbejdsretten ifølge § 4 A. og C.

B. 1. Hvor der haves ret til søgsmål ved arbejdsretten, er søgsmål ved de almindelige domstole afskåret, dog er den enkelte arbejder ikke dermed afskåret fra ved disse at søge sig tilgodehavende arbejdsløn tilkendt, medmindre organisationen under søgsmålet for arbejdsretten har frafaldet sådan ret på arbejderens vegne.

2. Når en strejke eller lockout ikke er retsstridig, er den blotte offentlige meddelelse om dens varsling eller ikrafttræden heller ikke retsstridig.

§ 6. Rettens ordinære sæde er i København, men når det af retten skønnes formålstjenligt, kan den sættes andet sted. Mødetid bestemmes af formanden. Retsbog føres i overensstemmelse med de i lov om rettens pleje kap. 3 givne regler. Rettens sekretær fungerer som retsskriver. Næstformændene fungerer i formandens forfald.

§ 7. Sag anlægges ved, at sagsøgeren til retten indgiver klageskrift i mindst 2 eksemplarer. Sekretæren tilstiller snarest muligt sagsøgte et eksemplar af klageskriftet, idet han samtidig indkalder svarskrift i mindst 2 eksemplarer fra sagsøgte og fastsætter en

frist for dettes indgivelse til retten. Sekretæren tilstiller sagsøgeren et eksemplar af svarskriftet. Yderligere skriftveksling finder som hovedregel ikke sted.

Stk. 2. Formanden kan forinden den egentlige domsforhandling, for at mægle forlig mellem parterne eller for til forberedelse af domsforhandlingen at foranledige yderligere udtalelser af parterne, indkalde disse til et forberedende retsmøde, hvor retten kan beklædes af formanden alene.

§ 8. Om procesmåden gælder i øvrigt med de nødvendige forandringer de for borgerlige sager gældende grundsætninger i lov om rettens pleje, 2. bog, samt kap. 27-30. Den i lovens kap. 39 angivne særlige procesmåde er anvendelig.

Stk. 2. I retten til at lade møde ved rettergangsfuldsmægtig for arbejdsretten gælder ingen indskrænkninger for parterne. I hvilket omfang en part er berettiget til at deltage i forhandlingerne for retten ved hjælp af flere fuldmægtige, afgør retten, ligesom retten træffer afgørelse om, hvem der foruden parterne og rettergangsfuldsmægtigene bør have adgang til retsmøderne.

Stk. 3. Hvor en organisation sagsøger eller sagsøges på en underorganisations vegne, er de i forannævnte lovs § 282 og kap. 29 indeholdte regler om partsafhøring og partsed også anvendelige på den eller dem, på hvis vegne sagen føres.

§ 9. Formanden kan, om det findes fornuddent, lade stævning forkynde for sagsøgte efter reglerne i lov om rettens pleje § 155, og uden at dette har fundet sted, kan de i § 341, jfr. § 363 og § 434, bestemte følger af sagsøgtes udeblivelse ikke bringes til anvendelse. Udeblivelsesdom kan afsiges af formanden uden tilkaldelse af rettens øvrige medlemmer.

Stk. 2. Den, mod hvem sagen anlægges, er pligtig at møde for arbejdsretten også uden for den retskreds, hvor han har værneting.

§ 10. Retten bør virke hen til, at de mellem parterne indgåede voldgiftsaftaler overholdes. Hvis sagen i sin helhed henhører under en faglig voldgiftsret, kan retten afvise sagen; men hvis det må antages at være ugørligt eller dog forbundet med ufor-

holdsmæssigt besvær eller ophold at få tilvejebragt en faglig voldgiftskendelse, eller hvis begge parter ønsker det, kan retten dog selv træffe afgørelsen.

Stk. 2. Enhører det foreliggende spørgsmål for en del under en faglig voldgiftsret, kan retten også udsætte domsafsigelsen, til voldgiftskendelsen er indhentet. Retten kan til oplysning i en faglig tvist sætte sig i direkte forbindelse med fagenes voldgiftsretter og, når den skønner det fornødent, tilkalde bistand af fagkyndige, som har ret til at udtale sig under forhandlinger og så vidt muligt skal være til stede i lige antal for hver af parterne. Efter arbejdsrettens bestemmelse kan de fagkyndige overvære voteringen.

§ 11. Den i lov om rettens pleje kap. 29 omtalte pligt for parten til at give møde personlig for arbejdsretten for at besvare spørgsmål gælder uden afstandsbeholdning. Efter arbejdsrettens bestemmelse kan afhøringen dog undtagelsesvis foretages for underretten på det sted, hvor parten bor eller opholder sig.

§ 12. Som vidne er enhver pligtig uden afstandsbeholdning at give møde for arbejdsretten, når denne bestemmer det.

Stk. 2. I øvrigt er enhver til oplysning i sager, der foreligger arbejdsretten til afgørelse, pligtig at møde som vidne for den underret, i hvis retskreds han bor eller opholder sig, efter indkaldelse i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om vidners stævning.

§ 13. Med hensyn til rettens bemyndigelse til at udmelde syns- og skønsmænd skal grænserne for rettens embedsområde (lov om rettens pleje § 196, 2. stykke) anses at være den i § 171, 2. stykke, 2. punktum, angivne afstand fra arbejdsrettens mødested.

Stk. 2. For syns- og skønsmands pligt til at give møde til afhjemling finder reglerne i nærværende lovs § 12 tilsvarende anvendelse.

§ 14. Arbejdsrettens formand afgør ved kendelse de tvistigheder, som under vidneførselen eller syns- og skøns-optagelse opstår for retten.

§ 15. Om godtgørelse til vidner, syns- og skønsmand gælder lov om rettens pleje henholdsvis § 192 og § 211.

§ 16. De af arbejdsretten afsagte domme bliver at fuldbyrde som endelige og retskraftige domme, ligesom forlig indgået for arbejdsretten fuldbyrdes som forlig indgået for en ret. Idømte sagsomkostninger bliver at tillægge arbejdsrettens kasse (jfr. § 3).

§ 17. Ved en organisation forstås i denne lov *enten* en flerhed af arbejdsgivere, der beskæftiger arbejdere ved industri, håndværk, handel- og kontorvirksomhed, landbrug, gartneri, jord- eller transportarbejde, og som ved en dem alle forbindende med en flerhed af arbejdere indgået overenskomst mod overholdelse af visse pligter fra arbejdernes side er forpligtede til at yde disse visse arbejdsbetingelser, når arbejderne beskæftiges af dem ved de nævnte virksomheder, *eller* en flerhed af arbejdere, hvem der ved en sådan med en arbejdsgiverorganisation eller en enkeltvirksomhed indgået overenskomst mod overholdelse af visse pligter er tilsikret visse arbejdsbetingelser, når de nævnte arbejdere beskæftiges hos de pågældende arbejdsgivere.

Stk. 2. Ved kongelig resolution, udfærdiget gennem arbejdsministeriet, kan arbejds-

rettens myndighedsområde dog udvides til arbejdsforhold i virksomheder, der ikke hører til industri, håndværk, handels- og kontorvirksomhed, landbrug, gartneri, jord- og transportarbejde, når arbejdsretten enstemmig anbefaler udvidelsen.

Stk. 3. Såfremt den organisation, som anlægger eller mod hvem der anlægges sag ved arbejdsretten, er så ringe i omfang eller betydning, at den nytte, sagens behandling ved arbejdsretten kan stifte, ikke skønnes at stå i rimeligt forhold til det med behandlingen forbundne tab af tid og penge, er arbejdsretten beføjet til at afvise sagen.

Stk. 4. For så vidt der ikke i en mellem to virksomheder eller organisationer indgået kollektiv overenskomst er vedtaget andre betryggende regler til afgørelse af uenigheder af faglig karakter, anses bestemmelserne i den af fællesudvalget af 17. august 1908 vedtagne „norm for regler for behandling af faglig strid“ at være gældende mellem parterne. Det i normens § 2 nævnte næglingsudvalg skal da bestå af 2 medlemmer, hvoraf 1 vælges af hver af de i overenskomsten deltagende parter. Den i normens § 6 ommeldte voldgiftsret skal bestå af 4 medlemmer, hvoraf 2 vælges af hver af parterne. Opnås ikke enighed om opmanden, udnævnes denne af formanden for arbejdsretten.

Arbejdsministeriet, den 21. april 1964.

Erling Dinesen.

/ K. Kampmann.